

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Mirosław Sadowski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie
o sygn. akt III APz [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 sierpnia 2022 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. J. (dalej także: „Skarżący” oraz „powód”), działając przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł do Sądu Najwyższego skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie o sygn. akt III Apz [...]. Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania oraz zasądzenie od organu na rzecz strony kwoty 6 000 zł tytułem przewlekłości postępowania oraz kosztów zastępstwa prawnego w niniejszym postępowaniu i kosztów skargi w przypadku ich poniesienia.

Sąd Najwyższy ustalił następujący stan faktyczny.

M. J. pozwem z 17 września 2019 r. przeciwko J. J., złożonym do Sądu Rejonowego w K., wniósł o ustalenie stosunku pracy. Sprawa została

zarejestrowana pod sygn. VII P [...]. Zarządzeniem z 14 października 2020 r. pozew został zwrócony. Odpis zarządzenia wraz z uzasadnieniem powód odebrał 20 listopada 2020 r. Pismem z 22 maja 2021 r. powód wniósł o wpisanie sprawy pod nowy numer i nadanie jej biegu. Pismem z 8 lipca 2021 r. – w odpowiedzi na powyższy wniosek – powód został poinformowany, że wniosek ten nie jest wystarczający do wywołania wskazanym w nim skutków w postaci wszczęcia postępowania sądowego. Powód otrzymał stosowne pouczenie. Pismem z 12 sierpnia 2021 r. zwrócono powodowi wniosek z 22 maja 2021 r.

25 sierpnia 2021 r. powód wniósł skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w K. pod sygn. VII P [...]. Postanowieniem z dnia 20 października 2021 r., X S [...] Sąd Okręgowy w K. odrzucił powyższą skargę, jako niedopuszczalną z uwagi na brak przedmiotu zaskarżenia. W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że sprawa zarejestrowana pod sygn. VII P [...] została zakończona, a wniosek o ponowne nadanie jej biegu nie wszczyna kolejnego postępowania sądowego.

Pismem z 17 listopada 2021 r. powód złożył zażalenie na powyższe postanowienie, wnosząc o jego uchylenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania sądowego. Postanowieniem z dnia 8 lutego 2022 r., sygn. akt III APz [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił zażalenie jako niedopuszczalne. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że postępowanie ze skargi na przewlekłość postępowania sądowego ma charakter wpadkowy i nie przysługuje na nie zażalenie. Skarżący wniósł zażalenie także na to postanowienie, zaskarżając je w całości. Skarżący wniósł o uchylenie ww. postanowienia i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2022 r., III APz [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił zażalenie M. J. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 8 lutego 2022 r. Postanowieniem z dnia 29 marca 2022 r., III APz [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił wniosek M. J. w przedmiocie doręczenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 24 lutego 2022 r. z uzasadnieniem. Postanowieniem z 4 maja 2022 r., III APz 2/22 Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił wniosek M. J. w przedmiocie doręczenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 marca 2022 r. wraz z uzasadnieniem. Postanowieniem z 2 czerwca 2022 r., III APz [...] Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił wniosek M. J. w przedmiocie

doręczenia postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 4 maja 2022 r. wraz z uzasadnieniem. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że postanowienie z 4 maja 2022 r. jest niezaskarżalne, wobec czego na podstawie art. 394² k.p.c. odrzucił wniosek skarżącego o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem. 28 czerwca 2022 r. M. J. wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, zaskarżając je w całości. Skarżący wniósł o jego uchylenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jako niedopuszczalna, podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 u.s.p.p. strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 u.s.p.p. skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy nastąpiła przewlekłość postępowania wnosi się w toku postępowania w sprawie. W orzecznictwie przyjmuje się, że skarga na przewlekłość postępowania może być wniesiona jedynie do prawomocnego zakończenia postępowania co do istoty sprawy, a skarga wniesiona później jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 lipca 2005 r., III SPP 127/05; z 19 stycznia 2006 r. III SPP 162/05).

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, stwierdził, że w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki ocenie pod kątem przewlekłości podlegają zarzuty skarżącego odnoszące się do przebiegu postępowania, od jego wszczęcia do prawomocnego zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie postępowania skarga została wniesiona. W konsekwencji zatem, za niedopuszczalną należy uznać skargę mającą za

przedmiot zażalenie na odrzucenie skargi na przewlekłość postępowania sądowego, czy też postępowanie incydentalne o doręczenie odpisu prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Jak wynika z powyższego, skarga na przewlekłość postępowania, będąca instrumentem mającym na celu stwierdzenie, czy doszło do uchybień w niezwłocznym rozpoznawaniu sprawy, jest dopuszczalna jedynie w toku postępowania w sprawie – do momentu jego prawomocnego zakończenia. W konsekwencji należy stwierdzić, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi na przewlekłość postępowania po jego zakończeniu.

Z akt sprawy wynika, że powód nie wniósł skutecznie pozwu przeciwko J. J., a postępowanie przed Sądem Rejonowym w K., pod sygn. akt VII P [...] zakończyło się zwrotem pozwu (zarządzenie z 14 października 2020 r.). Orzeczenia Sądu Apelacyjnego w [...] nie dotyczą postępowania co do istoty sprawy, lecz stanowią rozstrzygnięcie kolejnych zażaleń wnoszonych przez skarżącego na postanowienia tego Sądu. Ustawa nie przewiduje natomiast skargi na przewlekłość postępowania incydentalnego.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 u.s.p.p. w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi sąd stosuje odpowiednio przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 5 ust. 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p.p., skargę M. J., jako niedopuszczalną odrzucił.

[as]